

Anvisning för bostadslöshetsenkäten

Obs.

Även om kommunen inte har några bostadslösa, svara vänligen på enkäten. Välj alternativet **"Inga bostadslösa"** och skicka svaret.

Innehåll

1	Genomförande av bostadslöshetsenkäten	3
2	Var får kommunen uppgifter om bostadslösa?	3
3	Rätt att behandla personuppgifter vid utredning av bostadslöshet.....	4
4	Exempel på insamling av uppgifter	5
5	Att fylla i enkäten.....	5
5.1	Kommunens grundläggande uppgifter.....	6
5.2	Ensamboende bostadslösa vid tvärsnittstidpunkten 15.11.....	6
	Kategorisering av långtidsbostadslöshet	7
5.3	Bostadslösa kvinnor, unga och personer med utländsk bakgrund vid tvärsnittstidpunkten 15.11.	8
5.4	Bostadslösa familjer och par vid tvärsnittstidpunkten 15.11.	9
5.5	Informationskällor som använts vid beräkningen av bostadslösa	9
5.6	Varför har bostadslösheten i er kommun minskat/ökat?	9
5.7	Åtgärder för att minska bostadslösheten	9

Anvisning för bostadslöshetsenkäten

Publicerad: 15.10.2025

Dnr ARA-00.01.01-2025-16

Centralen för statligt stött bostadsbyggande

1 Genomförande av bostadslöshetsenkäten

Centralen för statligt stött bostadsbyggande (tidigare Ara) publicerar årligen en utredning om bostadslösheten i Finland. De uppgifter som publiceras beskriver bostadslöshetssituationen den 15 november. I utredningen granskas regional utveckling av bostadslösheten, bostadslöshetens olika former och fördelning av bostadslösheten mellan olika befolkningsgrupper, såsom bland invandrare, unga och kvinnor. Som bilaga publiceras en statistik per kommun om antalet bostadslösa vid tvärsnittstidpunkten 15.11.

Centralen för statligt stött bostadsbyggande samlar in uppgifter från kommuner med en webbenkät som årligen skickas till kommunernas registratorskontor i oktober. Kommunerna ska samla in uppgifterna om bostadslöshet i samarbete med välfärdsområden, hyreshusbolag och serviceproducenter.

Utredningar om bostadslöshet från tidigare år finns på fliken Statistik och publikationer på webbplatsen för Centralen för statligt stött bostadsbyggande.

[Ta del av tidigare utredningar om bostadslöshet \(varke.fi\)](http://varke.fi)

2 Var får kommunen uppgifter om bostadslösa?

Så att man får en så exakt bild av bostadslöshet som möjligt är det viktigt för kommunerna att samla in uppgifter från flera olika källor. Kommunen kan samla in uppgifter om bostadslöshet bland annat från dessa källor:

- klientuppgifter för välfärdsområdets socialservice
- hyreshusbolagens uppgifter om bostadssökande
- FPA:s utkomststödsregister
- serviceproducenternas kunduppgifter
- Brottpåföljdsmyndighetens kunduppgifter.

Välfärdsområdenas socialservice är en viktig informationskälla vid insamlingen av uppgifter om bostadslöshet. Kommunerna bör kontakta välfärdsområdena i god tid och utreda hur välfärdsområdena kunde bidra till att producera uppgifterna om bostadslöshet.

Alla bostadslösa använder inte socialservicen och finns därför inte i socialservicens kundregister. Därför ska man fråga efter uppgifter till exempel av sammanslutningar, församlingar/diakoni, boenderådgivning och hyreshusbolagens register om bostadssökande.

Service där man kan uträtta ärenden anonymt: Om man har kännedom om att servicen anlitas av bostadslösa, kan man fråga om de anställda separat kunde fråga om man får samla in uppgifter av dem för bostadslöshetsenkäten i mitten av november.

Det är viktigt att använda befolkningsdatasystemet och övriga register som baserar sig på personbeteckningar för att verifiera uppgifternas tillförlighet.

I befolkningsdatasystemet kan man kontrollera om personen är bostadslös (till exempel adressen är Poste restante eller hör till någon anstalt). Det är nödvändigt att använda befolkningsdatasystemet särskilt när man kontrollerar uppgifterna till en hyresbostadssökande som enligt egen anmälan är bostadslös. Det är dock bra att beakta att adressuppgifterna till många bostadslösa personer inte är uppdaterade i registren. Adressuppgiften i registret kan vara föråldrad, och personen kan vara bostadslös.

Med registeruppgifterna är det vanligtvis inte möjligt att kontrollera eventuell långtidsbostadslöshet eftersom den är väsentligt förknippad med bedömning av vård och hjälpbehov.

Det är klokt att dubbelkontrollera uppgifterna från olika källor och säkerställa att samma person inte har räknats med flera gånger.

3 Rätt att behandla personuppgifter vid utredning av bostadslöshet

Enligt dataskyddslagen (5.12.2028/1050) får personuppgifter behandlas om behandlingen behövs och är proportionell i en myndighets verksamhet för utförande av en uppgift av allmänt intresse (4 §). Dessutom får personuppgifter behandlas om behandlingen behövs för forskning eller statistikföring och den står i proportion till det mål av allmänt intresse som eftersträvas. Med stöd av detta får personuppgifter som innehåller en personbeteckning användas vid beräkningen av bostadslösa. Behandlingen av personuppgifterna uppfyller kraven i EU:s dataskyddsförordning eftersom dataskyddslagen preciserar och kompletterar tillämpandet av dataskyddsförordningen på nationell nivå.

Dessutom kan den allmänna bestämmelsen 28 § i offentlighetslagen (21.5.1999/621) anses vara grund för utlämnandet av uppgifterna. Att lämna ut uppgifter för beräkningen av bostadslösa kränker inte de intressen som sekretessplikten är avsedd att skydda.

4 Exempel på insamling av uppgifter

Det är bra att förbereda sig för insamling av bostadslöshetsuppgifter i god tid genom att kontakta olika källor och komma överens om utlämnande av uppgifter. Man kan be servicen där ärenden kan uträttas anonymt fråga kunder separat om man får samla in uppgifter för beräkningen av bostadslösa.

Exempel på insamling av uppgifter:

1. Kommunen eller välfärdsområdet samlar in uppgifter från olika källor.
2. Uppgifterna från olika källor dubbelkontrolleras så att samma person inte räknas med flera gånger.
3. Vid behov kontrollerar man personerna på förteckningen till exempel i befolkningsdatasystemet eller kommunregistret Facta och kontrollerar om personen har adressuppgifter (kräver bedömning och prövning från fall till fall).
4. Gruppering av ensamboende bostadslösa efter bostadslöshetens form och långtidsbostadslöshet.
5. Beräkning av bostadslösa kvinnor, unga, invandrare, familjer och par
6. I Centralen för statligt stött bostadsbyggandes enkät anges endast antal bostadslösa, och personuppgifter eller förteckningar över bostadslösa skickas inte till Centralen för statligt stött bostadsbyggande.
7. Efter beräkningen förstörs personuppgifterna.

5 Att fylla i enkäten

Vänligen svara på enkäten även om det inte finns bostadslösa i er kommun. Utan svar kan vi inte veta om det finns bostadslösa i er kommun eller inte. Välj alternativet "Inga bostadslösa" och skicka svaret.

Fyll i enkäten uppgifter från tvärsnittstidpunkten **15.11**.

I enkäten rapporteras endast de personer som har varit bostadslösa vid tvärsnittstidpunkten 15.11. Det är inte fråga om en kumulativ utredning som beskriver bostadslöshetssiffror under hela året, utan en beräkning som beskriver läget under en dag. In i enkäten räknas inte personer som har fått en bostad till exempel en dag före tvärsnittstidpunkten eller har blivit bostadslösa först efter tvärsnittstidpunkten.

Kring tvärsnittstidpunkten kan dock vid behov beaktas några dagar. Det är en bra idé att i mitten av november samla in uppgifter om personer som besöker till exempel servicen för bostadslösa till exempel under en vecka så att man får en så omfattande bild av de personer som varit bostadslösa vid tvärsnittstidpunkten. Det är sannolikt att en person som besökt servicen ett par dagar före tvärsnittstidpunkten fortfarande är bostadslös även vid tvärsnittstidpunkten även om hen inte besöker servicen just då.

5.1 Kommunens grundläggande uppgifter

Ange först kommun, kommunnummer, välfärdsområde och dina kontaktuppgifter. Du kan kontrollera kommunnumret [på Statistikcentralens webbplats](#).

Om det inte finns bostadslösa i kommunen, fyll i kommunens uppgifter och välj alternativet 4 "inga bostadslösa". Därefter kan du skicka blanketten och du behöver inte svara på de övriga frågorna.

5.2 Ensamboende bostadslösa vid tvärsnittstidpunkten 15.11.

Ange antalet ensamboende bostadslösa efter bostadslöshetens form. Ange antalet långtidsbostadslösa separat i varje grupp.

Olika former definieras enligt följande:

1. In i gruppen **boende utomhus, i trapphus, skyddshärbärgen** osv. räknas personer utan stadigvarande bostad som bor i olika tillfälliga skydd och ställen och som rör sig från plats till plats. Till gruppen hör till exempel personer som är inkvarterade utomhus, i trapphus, i tält, i bilen, i färdmedel eller på stationer för kollektivtrafik, i köpcentrum eller i parkeringshallar. In i gruppen räknas även bostadslösa som övernattar i skyddshärbärgen, servicecentraler eller motsvarande platser där man kan inkvartera sig endast för en natt eller ett veckoslut åt gången.

2. In i gruppen **boende i boendeinrättningar eller inkvarteringsanläggningar på grund av brist på en bostad** räknas personer som är inkvarterade i inkvarteringsanläggningar som liknar boendeinrättningar eller till exempel i tillfälliga inkvarteringslokaler, vanligtvis med välfärdsområdets eller kommunens betalningsförbindelse. Jämfört med skyddshärbärgen är boendelösningarna för personerna i denna grupp långvarigare, men dock begränsade och tillfälliga till längden (vanligtvis några veckor eller månader).
3. In i gruppen **boende i boendeserviceenheter, rehabiliterande enheter, sjukhus eller andra anstalter på grund av brist på en bostad** räknas bostadslösa personer som bor bland annat i boendeserviceenheter inom missbrukarvård, i olika anstaltsliknande vårdenheter, sjukhus, fängelser, skyddshärbärgen osv. Till gruppen hör bostadslösa som är inkvarterade i sådana enheter/anstalter som i första hand inte är avsedda för bostadslösa. En person antingen skrivs ut från enheten/anstalten och blir bostadslös eller hen är tvungen att på grund av brist på en bostad stanna i enheten/anstalten en längre tid än det annars skulle vara nödvändigt.
 - Om personen bor i en boendeserviceenhet och hen har en anhängig ansökan om hyresbostad, räknas personen in i denna grupp. Men om personen bor i enheten permanent på grund av vård och hen inte ansöker om andra boendelösningar eller hen har ingått ett hyresavtal med boendeenheten, betraktas hen inte som bostadslös.
 - Om personen även tillfälligt bor i en separat bostad som omfattas av boendeservicen, betraktas hen inte som bostadslös.
4. In i gruppen **boende tillfälligt hos bekanta eller släktingar på grund av brist på en bostad** räknas personer som enligt kommunens/välfärdsområdets uppgifter eller uppskattning tillfälligt bor hos bekanta eller släktingar eller flyttar från den ena till den andra och som inte har en stadigvarande bostad.
 - In i gruppen räknas inte unga under 25 år som bor hos sina föräldrar.

Kategorisering av långtidsbostadslöshet

Med **långtidsbostadslös** avses en bostadslös person med ett socialt problem eller hälsoproblem som väsentligt försvårar boendet, såsom skuldproblem, missbruksproblem eller problem med den psykiska hälsan. Personens

bostadslöshet har dragit ut på tiden eller hotar att dra ut på tiden på grund av att vanliga boendelösningar inte fungerar eller lämpliga stödtjänster saknas. Bostadslösheten är långvarig när den har varat minst i ett år eller personen upprepade gånger varit bostadslös under de senaste tre åren. När personen är långtidsbostadslös spelar hjälp- och vårdbehov en central roll – den tidsmässiga längden är sekundär.

Övriga starka prov på långtidsbostadslöshet kan vara ett kriterium för kategoriseringen, till exempel att man känner till personens boende- eller bostadslöshetshistorik,

I serviceproducenternas kunduppgifter kan finnas långtidsbostadslösa som får pension och därför inte utträtt ärenden på stadens socialkontor. Det kan också handla om unga med missbruksproblem och problem med den psykiska hälsan.

Att personen räknas in i gruppen **boende tillfälligt hos bekanta eller släktingar** ska i första hand bygga på klientskap inom socialservicen då man utifrån servicebehovet kan fastställa om kriterierna för långtidsbostadslösheten uppfylls.

5.3 Bostadslösa kvinnor, unga och personer med utländsk bakgrund vid tvärsnittstidpunkten 15.11.

Ange antal kvinnor, unga (under 25 år) och personer med utländsk bakgrund av de ensamboende bostadslösa.

Som **personer med utländsk bakgrund**¹ betraktas bostadslösa ensamboende personer som uppfyller Statistikcentralens definition:

De personer vars enda kända förälder eller båda föräldrar är födda utomlands är av utländsk bakgrund. Av utländsk bakgrund är också utrikes födda personer med föräldrar om vilka det inte finns uppgifter i befolkningsdatasystemet. Man har slutit sig till att personer som är födda i Finland före år 1970 och som talar ett främmande språk som modersmål är av utländsk bakgrund liksom också personer som är födda i Finland år 1970 eller efter det, om det inte finns uppgifter

¹ Från och med 1511.2025 kommer hemlöshetsundersökningen att använda Statistikcentralens definition av personer med utländsk bakgrund. Tidigare år användes gruppen "invandrare" i undersökningen, vilket definierades som: "Som **invandrare** betraktas bostadslösa ensamboende personer som inte är finska medborgare och vars modersmål är något annat än finska eller svenska. Du kan få reda på uppgiften om invandrarbakgrund i befolkningsdatasystemet med hjälp av modersmål och födelseort."

om någondera föräldern i befolkningsdatasystemet. Personer som har något annat modersmål än finska, svenska eller samiska räknas som personer med främmande språk som modersmål.

Papperslösa, det vill säga personer som vistas i landet utan tillstånd **betraktas inte** som bostadslösa.

5.4 Bostadslösa familjer och par vid tvärsnittstidpunkten 15.11.

Ange antal bostadslösa familjer och par.

In i gruppen räknas en familj eller ett par som på grund av brist på en gemensam bostad är särboende eller bor i en tillfällig inkvartering, på hotell eller hos släktingar eller bekanta. In i bostadslösa familjer räknas även familjer som bor i mödra- och skyddshem och i krisbostäder.

Ange antalet vuxna och barn i familjen separat samt andelen invandrarfamiljer.

5.5 Informationskällor som använts vid beräkningen av bostadslösa

Ange av vilka organisationer man fått uppgifter för beräkningen av bostadslösa. Du kan välja flera alternativ.

Bedöm hur omfattande och tillförlitliga uppgifterna är i punkten. Du kan nämna om man inte fått uppgifter om någon grupp.

5.6 Varför har bostadslösheten i er kommun minskat/ökat?

Ange orsaker till utvecklingen av bostadslösheten i kommunen. Det är en bra idé att fråga om synpunkter från aktörer som arbetar med bostadslösa. Särskilt om det har skett stora ändringar i bostadslöshetssiffrorna jämfört med året innan, är det klokt att samla olika aktörer och diskutera om övriga aktörer har upptäckt en likadan utveckling och vad som kunde vara orsaken till den.

5.7 Åtgärder för att minska bostadslösheten

Berätta fritt formulerat vilka åtgärder kommunen/välfärdsområdet har vidtagit för att minska bostadslösheten. Kommunernas svar kan användas som sådana eller

sammanfattade i utredningen om bostadslöshet som Centralen för statligt stött bostadsbyggande publicerar.

